

OBEC POHLEDEM OBYVATEL

Podklad pro strategický plán obce Horoměřice
2020 - 2030

Analytická část strategického plánu obce
Výsledky dotazníkového průzkumu pro nejširší
veřejnost – analýza problém a příležitostí obce.

**Strategický plán obce Horoměřice
2020 - 2030**

OBEC POHLEDEM OBYVATEL

srpen 2020

hanuska
Hanus **konzultace** & analýzy

Zadavatel:

Obce Horoměřice
Velvarská 100
Horoměřice
252 62
IČO: 00241229
DIČ: CZ00241229

Ing. Marcela Helerová

(kontaktní osoba)

Ivan Král

(kontaktní osoba)

Zpracovatel:**Lukáš Hanus Ph.D.**

Hanus konzultace a analýzy (kontaktní osoba)

Kanina 24

IČ: 74164589

lukas.hanus@gmail.com – kontaktní e-mail pro veřejnost

724855895

Datum přípravy: červen – srpen 2020

Poděkování

Rád bych touto cestou poděkoval za tým přípravy strategického plánu, tak za vedení obce Horoměřice všem účastníkům proběhlého dotazníkové šetření za čas, který věnovali zamyšlení nad budoucností obce. Vaše podněty jsou nenahraditelným vstupem do rozvahy o rozvoji obce. Rozvoj musí stát na potřebách a možnostech obyvatel, kteří budou v obci žít a podnikat. Žádná vnější koncepce rozvoje nemůže nahradit znalost specifických podmínek obce. A tuto jedinečnou znalost nám přinesl právě dotazníkový průzkum, který jsme zvolili v době karanténních opatření v boji proti koronaviru Covid – 19 jako alternativu veřejného projednání.

Děkujeme za Vaše podněty, adekvátně s nimi všemi naložíme jak v rámci koncepční úvahy v rámci strategického plánu, tak při řešení konkrétních drobných problémů v rámci běžné agendy obce.

Lukáš Hanus

Vedoucí přípravy strategického plánu

Obsah

Vize rozvoje obce Horoměřice	8
Úvodní hodnocení stavu věcí veřejných v Horoměřicích	10
Doprava a technická infrastruktura.....	12
Sport.....	15
Školství	18
Služby a občanská vybavenost	20
Kultura a komunitní život	23
Bydlení a inženýrské sítě	25
Územní rozvoj, veřejný prostor a urbanismus.....	26
Životní prostředí.....	30
Otevřená radnice	32

Úvod ke strategickému plánování

Text shrnuje výsledky dotazníkové sondy, která proběhla v době celorepublikové karantény v důsledku pandemie koronaviru Covid – 19 na přelomu června a července 2020.

Text shrnuje pouze a jenom výpovědi respondentů - vystihuje to nejpodstatnější a hledá ve výpovědích body největší shody. Není tak odbornou analýzou, ale optikou obyvatel Horoměřic, kteří poměřují možnosti své obce. Analýza je výsledkem více než 3000 podnětů v otevřených otázkách – je tam obřím datovým setem.

Tento text doplňují 3 mapové aplikace dostupné na webových stránkách obce Horoměřice v sekci věnované strategickému plánu 2030 – 2030.

Formovat budoucnost, být si vědom svých potenciálů a slabin, znát rizika a umět je řídit, efektivně čerpat finanční prostředky, stát se transparentním partnerem s jasnou trajektorií směřování, řešit problémy zítřka již dnes. Jen několik bodů, které umožňuje strategické plánování rozvoje. Zde, jakož i jinde platí, že pokud nevíme, kam směřujeme, pokud nejsme schopni pojmenovat své vize a cíle, pak směřujeme pravděpodobně špatným směrem. Rozklad složitých problémů na prvočinitele umožňuje vidět zdánlivě neřešitelné problémy v jejich původních příčinách. Malé cíle jsou snáze řešitelné, než ty velké. Po malých krůčcích lze v dlouhodobém horizontu vyřešit složitá témata.

Právě k těmto účelům slouží strategický plán obce. Poučení z dob minulých přicházíme ke komunitní tvorbě vize rozvoje. Co to znamená?

Každá společnost je specifická, každá obec je jedinečná. I přestože se mnohé problémy objevují v mnoha samosprávách, je na každé komunitě každé obce či jiné samosprávy, aby se shodla na tom, co chce řešit a jakým

způsobem. Tzv. participativní plánování, kdy se ke složitým otázkám budoucího směřování přizývá nejširší veřejnost má své odůvodnění. Cílem strategického plánování rozvoje obce je především to, aby se lidem v obci dobře žilo, podnikalo a posilovala se vzájemná solidarita a spolupráce. Na život v obci v jeho hodnotitelné podobě jsou největší odborníci právě její obyvatelé. Jsou to právě oni, kteří znají specifika místního života a jemné předivo místních společenských vztahů. Participativní plánování jim je schopné nabídnout prostor pro spoluzodpovědnost, který je současně závazkem.

Participativní plánování a rozhodování není náhražkou zastupitelské demokracie. Nenahrazuje činnost volených zastupitelů a jimi zřízených orgánů. Velmi efektivně je ale doplňuje a dodává sil a zkušeností tam, kde je jich právě nejvíce potřeba.

Cílem každého strategického plánu je co největší shoda všech obyvatel, kteří se zajímají o chod obce a něco od její činnosti očekávají. Samozřejmostí je také souhlas jimi voleného zastupitelstva s cíli strategického plánu. Proto je pro všechny zastupitele, stejně jako pro všechny aktivní občany, připraven prostor se do tvorby strategického plánu dostat, a převzít za něho zodpovědnost.

Řízení obce, je podobně jako řízení firmy či jiné organizace procesem, který těží z odborných znalostí, pokusů a omylů, případových studií. Po letech odborných výzkumů se dostáváme k víceúrovňovému řízení obce, které má tendenci se vzájemně doplňovat. Současné koncepce jsou označovány jako „good governance“ (tedy dobré spravování), nebo NPM (New public management). Tyto přístupy spojuje snaha o decentralizaci správy obce, zapojení obyvatel, úspory veřejných prostředků, hospodárnost a efektivitu využívání zdrojů. Všechny vychází z předpokladu udržitelného rozvoje.

Udržitelný rozvoj je termín, který velmi efektivně rozpracovává koncepce Organizace spojených národů. I my z ní čerpáme a vtělujeme její nejlepší praxi do každého strategického plánu.

Participativní plánování

Do situace přípravy strategického plánu obce Horoměřice výrazně zasáhla globální epidemie viru Covid – 19. Díky vládním nařízením nebylo několik dlouhých měsíců možné se stýkat na veřejných setkání žádného typu. Plánované květnové veřejné setkání u facilitovaných diskusních stolů v Rytířském sále na statku v Horoměřicích nebylo možné. Dlouho jsme hledali řešení, které by nahradilo (prakticky nenahraditelný) kolektivní brainstorming témat v diskusi u kulatého stolu. Ve výsledku byl po dohodě s členy řídicí komise strategického plánu připraven interaktivní dotazník, který umožnil respondentům z řad obyvatel Horoměřic nejen zaznamenat své názory na klíčové oblasti rozvoje obce, ale také je zaznačit do mapové aplikace.

Ve třech mapových záznamech, které jsou dostupné na stránkách obecního úřadu, jsou shrnuty podněty s prostorovým průmětem. Následně je vše analyzováno v tomto textu, který je základem pro pokračující veřejnou diskusi, která by měla vyvrcholit na podzim 2020 zpětnovazebným veřejným setkáním u kulatých stolů - pokud to situace ohledně koronaviru dovolí.

V druhé řadě je tento materiál podkladem pro činnost pracovních skupin, které jsou zřízeny ke každému tématu. Pracovní skupiny jsou otevřené komukoliv z veřejnosti – výzva k účasti byla součástí dotazníku, dále byla avizovaná také v dalších běžně dostupných informačních kanálech obce Horoměřice. V pracovních komisích se setkávají angažovaní občané, odborníky z komisí obce a volenými politickými zástupci. Jejich úkolem je posoudit analytické podklady vytvořené týmem zpracovatele strategického

plánu a vyvodit z nich závěry. Závěry budou vyvozeny dle logiky schématu O1. Nejprve budou identifikovány hlavní problémy, následně specifické problémy, hlavní cíle, specifické cíle a závěrečné opatření.

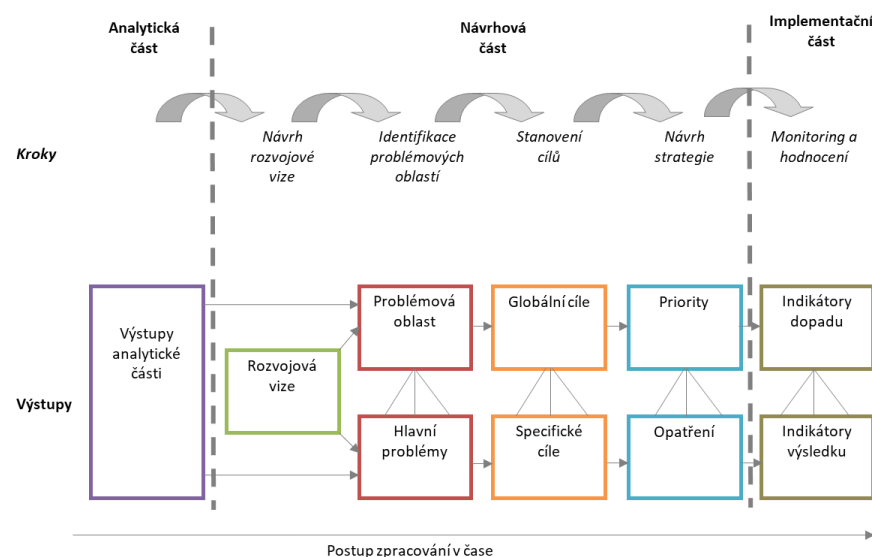

Schéma O1: Postup návrhové části strategického plánu.

Schéma dotazníku

Dotazník obsahoval více než 20 otázek, z nichž některé měly více podotázek, dle respondentovi chuti zabývat se tématem do hloubky. První otázky byly směřovány na obecné hodnocení stavu obce a potenciálu rozvoje. Další otázky nabídly možnost hlubšího záznamu v otevřených otázkách, včetně zaznačení bodu do mapy a vysvětlení jeho smyslu. Součástí dotazování byla i žádost o definici vize obce v roce 2030, jinak velmi důležitou část každého strategického plánování.

Kompletní dotazník zcela vyplnilo 162 respondentů. Otázky se ukládají po každé uzavřené stránce, takže u počátečních otázek bylo možné pracovat s více odpověďmi, než u konečných. Celkově se sešlo 806 otevřených dotazníků z čeho je konstantně asi 350 dotazníků vyplněných roboticky (nepřešly přes první otázku vyžadující lidskou interakci). Smysluplně rozpracovaných dotazníků bylo zhruba 350 dotazníků a se všemi jsme pracovali.

Zde představený materiál slouží k další diskusi o budoucnosti obce v rámci nejširší komunity obyvatel Horoměřic. Je souhrnnou analýzou postihující to nejpodstatnější z výpovědí respondentů v dotazníku. Materiál slouží dále k participativnímu plánování v pracovních skupinách složených z přihlášených dobrovolníků a členů odborných komisí obce. Členům pracovních skupin bude poskytnuta nejen tato analýza, ale také hrubá neanalyzovaná data z dotazníku. Následujícím krokem je tvorba návrhu strategického plánu, který bude kriticky zhodnocen veřejností na veřejném projednání a dále posouzen zastupitelstvem obce Horoměřice.

Vize rozvoje obce Horoměřice

Většina návrhů vize rozvoje obce obsahovala spíše jednoduché či kusé podněty k jednotlivým podoblastem udržitelného rozvoje. Pracovní návrh vize rozvoje obce byl sestaven podle četnosti výskytu podnětů ve formulacích respondentů dotazníku. Ty nejčastěji zmíněné uvádíme jako první, pak sestupně dále.

Je možné uvést, že většina respondentů vidí Horoměřice jako vesnici, nikoliv jako suburbánní satelit, nebo pokračující město, kterým se ale obec pomalu stává. Rádi by tento charakter obce udrželi, pokud to jen trochu bude možné. Ve všech případech bude třeba zajistit, aby se nevytvářely bariéry mezi starousedlíky (tj. nejen rodáky s letitými kořeny, ale také obyvatele přistěhované před deseti, dvaceti, třiceti a více lety, kteří jsou zde již pevně zakořeněni) a novousedlíky, kteří do Horoměřic přicházejí, a díky pokračující výstavbě ještě budou přicházet. Ustanovení vztahů mezi obyvateli obce a vytvoření institučních kapacit pro spokojený život jsou největší výzvy následujícího desetiletí. Týká se jich také hodně požadavků ve společné vizi rozvoje.

Souhrnná vize rozvoje

1. Obec ukončí svůj stavební rozvoj a plně se soustředí na rozvoj infrastruktury pro své obyvatele. Cílem je vytvoření podmínek pro plnohodnotný život v obci s minimální závislostí na Praze či okolních obcích. Pokud by v budoucnu vůbec měl probíhat ještě další stavební rozvoj, pak jedině vybudování společné veřejné vybavenosti nebo formou rodinných domů. Obec se umí bránit proti industrializaci okolí budoucího obchvatu Prahy a ví, proč to dělá.
2. Obec zásadně omezí tranzit nákladní dopravy skrze obec. Cestou je vyjednání takové podoby vnějšího okruhu Prahy a dalších plánovaných dopravních staveb, která stáhne veškerou nákladní dopravu a podstatnou část nutné individuální automobilové dopravy mimo obec. Letadlový provoz bude racionalizován tak, aby umožňoval obyvatelům dotčeným jejím provozem klidnější spaní.
3. Obec má kultivované, koncepčně vytvořené, plně revitalizované a kulturní centrum obce srovnatelné s okolními obcemi, táhnoucí se od statku po Sokolovnu a pozvolna do šířící do okolí k rybníčkům Centrum slouží jako přirozené místo setkávání plné služeb, obchodů a kvalitních prvků veřejného prostoru. Těžištěm centra obce jsou veřejná prostranství současného statku. Statek nabízí prostor pro kulturně komunitní projekty spojené s rozvojem lokálních podnikatelských projektů. Náplň statku přispívá a motivuje k projektům komunitní pospolitosti. Hybným rozvojovým momentem provozu statku je kultura a kulturní provoz.
4. Obec se soustředí na rozvoj pěší a cyklistické dopravy pro město, která bude bezpečná, opatřená nezbytnou výbavou (chodníky, přechody, kruhové objezdy) a bude vyzývat k preferenci v rámci pohybu po obci. Cyklostezky propojí obec bezpečným způsobem s bližším i vzdálenějším okolím.
5. Obec aktivně a systematicky podporuje komunitní aktivity občanů obce. Buduje současnou identitu obce založenou na spolupráci v oblasti kultury, vzdělávání, sportu a společenského dění. Propojuje obyvatele obce. Obec je místo, kde se lidé navzájem do velké míry znají, potkávají se a mají prostory pro společné aktivity a akce. Je zde dostupný multifunkční sál s kapacitou nižších stovek návštěvníků.

6. Obec rozvíjí modro-zelenou infrastrukturu. Buduje plochy zeleně ve spojitosti se sportovní a relaxační infrastrukturou. Toto činí jak v uvnitř obce, tak za hranicemi obce ve svém katastru. Obec má plán na ochranu a rozvoj zeleně.
7. Centrum města nabízí nové možnosti pro rozvoj obchodů a služeb. Obec buduje kapacity pro své obyvatele (vzdělávání, sociální služby, dům s pečovatelskou službou). Především zajistí dostatečný počet míst v místních vzdělávacích institucích.
8. Obec je bezpečným prostorem, především stran dopravy. Je vhodným prostorem pro život rodin s dětmi a ohrožených skupin společnosti (senioři, handicapovaní).
9. Samospráva obce umí zapojit obyvatele do správy obce. Pracuje na elektronizaci správy obce.

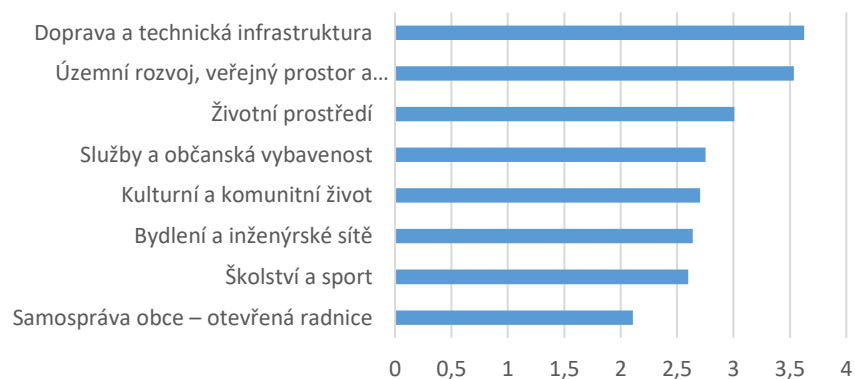
Úvodní hodnocení stavu věcí veřejných v Horoměřicích

Jak hodnotíte stav obce v následujících oblastech?

V hodnocení sledujeme dvě hodnoty. Průměrnou známku a modus (nejčastější hodnocení ve vzorku – typické hodnocení pro danou oblast). V této otázce jsou obě hodnoty takřka totožné. Hodnocení probíhalo jako ve škole.

urbanismu. Nejčastější hodnocení je také 4. Když pomíneme nejlépe hodnocenou kategorii stavu současné samosprávy a její otevřenosti (nejčastější hodnocení 2), pak lze konstatovat, že všechny ostatní kategorie jsou hodnoceny průměrně, což nemusí být zcela lichotivé hodnocení.

Jak hodnotíte stav obce v následujících oblastech?

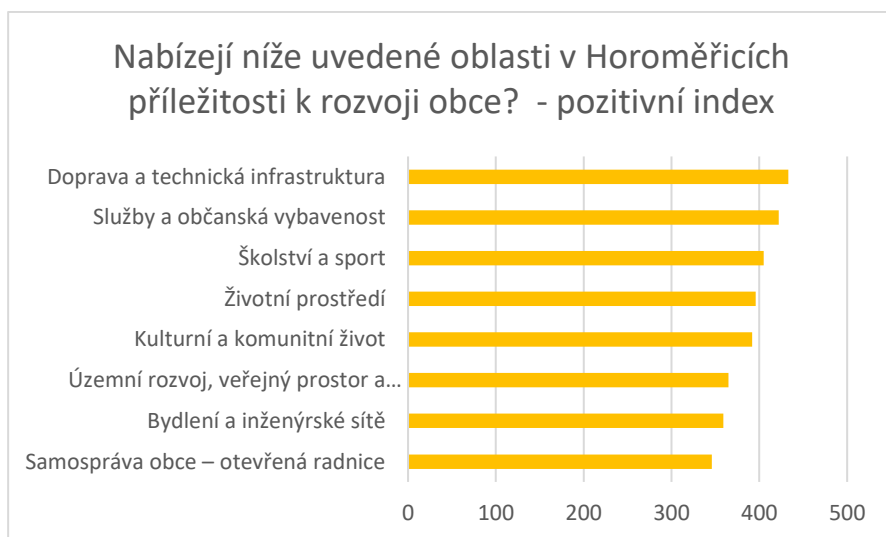

Osa x – průměrné hodnocení. Osa y – hodnocená oblast.

Nejvíce negativně vidí obyvatelé Horoměřic stav v oblasti Dopravy a technické infrastruktury. Nejčastější hodnocení zde bylo 4. Prakticky totožně je na tom oblast územního rozvoje, veřejného prostoru a

Nabízejí níže uvedené oblasti v Horoměřicích příležitosti k rozvoji obce?

Ptali jsme se, kde je prostor pro zlepšení, v jaké oblasti to půjde nejsnáze. Čím vyšší hodnocení, tím větší potenciál ke změně.

Osa x – index příležitosti. Osa y – hodnocené kategorie.

Při srovnání otázky č. 2 s otázkou č. 1 se jasně ukazuje, že obyvatelé vidí největší potenciál pro rozvoj v těch oblastech, kde nejsou spokojeni. Oblast územního rozvoje ukazuje mírnou rezignaci na stávající stav. Doprava společně se službami a občanskou vybaveností by si zasloužily mnohem více pozornosti, jejich proměna by mohla být pro obec velkou příležitostí.

Doprava a technická infrastruktura

Téma dopravy vyvolalo v dotazníku největší zájem. Celkem se sešlo přes tisíc samostatných podnětů, které jsme roztřídili podle jednotlivých témat a typového zařazení. Ukazuje se, že řešení dopravy je v Horoměřicích největším problémem jak v současnosti, tak očekávatelně i v budoucnosti. Pozitivních stánek spojených se současným dopravním schématem našli obyvatelé Horoměřic velmi málo. Příležitostí ke zlepšení je mnoho, stejně jako nápadů na jejich řešení. Citlivě bude třeba posoudit realističnost návrhů a věnovat pozornost majetkovým a finančním možnostem obce. Horoměřice budou díky své poloze vždy v komplikované situaci, co se týče tranzitní dopravy. Leckteré možnosti řešení obchvatů odnesl čas a postupující výstavba, další možnosti jsou stále otevřené. Respondenti uváděli jako nejdůležitější tyto rysy.

Silné stránky

Respondenti uvedli nejvyšší spokojenost v oblasti dopravy s frekvencí autobusové dopravy mezi Horoměřicemi a Prahou. Je ale nutné zmínit, že stejnou měrou podnětů došlo také k vyjádření nespokojenosti. Nicméně frekvence, počet linek i tvorba nových zastávek budí u respondentů sympatie.

Slabé stránky

Problémy spojené s dopravou vygenerovaly několik stovek různých podnětů, které lze shrnout zhruba do následujících kategorií. Než začneme s konkrétními podněty, tak je nejprve třeba uvést, že podstatná část (cca 30 respondentů) si vybrala téma dopravy proto, aby vyjádřila svoje absolutní zofalství nad stavem řešení dopravní obslužnosti. Těžko soudit

podíl osobní motivace k tomuto druhu promluvy, ale i tyto prohlášení poukazují na závažnost problémů s tématem dopravy spojené.

Nejzmiňovanějším problémem je jistá **nekoncepčnost výstavby v obci**. Po letech výstavby bez urbanistické koncepce rozvoje dopravních tahů hodnotí respondenti stav vnitřních dopravních vztahů jako chaotický. Dopravní schéma bylo vytvářeno často ad hoc tím kterým stavitelem. Obcí nejsou vedeny logické prostupné osy, což sice svědčí některým lokalitám (je zde klid), řešení je ale na úkor lokalit jiných, které musí vzniklou místní i tranzitní dopravu absorbovat.

Toto téma se přirozeně prolíná s tematizací **dopravních kapacit**. Nová výstavba činí stále naléhavější nároky na stávající tranzitní silniční síť, která se ale nerozšiřuje. Tvorba objízdných komunikací je na mnoha místech znemožněna, aktuálně chybí, či je očekávána se značnými obavami (vnější obchvat Prahy).

Výsledkem dlouhodobě nekoncepčně řešené dopravní situace, což ale není v moci samosprávy obce, je také **tranzitní doprava, především ta nákladní – kamionová**. Ta je také jedním z nejkritizovanějších momentů současného schématu. Přítomnost nákladní doprava zásadně proměňuje charakter obce, a negativně působí na veřejný prostor a aktivity občanů v něm.

I přesto, že podstatné části obce jsou neprůjezdné a nepoužitelné pro tranzitní dopravu není uliční síť uzpůsobena na bezpečnou pěší a cyklo dopravu. **Chybějí chodníky v intravilánu obce, chybí zpevněné cesty směrem do okolní krajiny obce. Chybí bezpečné cyklostezky** do okolních cílů. Mohutná doprava často znemožňuje bezpečně používat přechody pro chodce. Samostatnou kapitolou je chybějící pěší propojení k jedinému supermarketu Lidl na Únětické ulici.

Mnoho respondentů si stěžuje na stav pozemních komunikací, především povrchů, a to i na hlavních tazích (ulice Hrdinů, Velvarská).

Doprava je zdrojem **ohrožení bezpečnosti**. Samostatný pohyb dětí po obci, především do školy, je dle respondentů velmi obtížný, či prakticky nemožný.

Někteří respondenti uvádějí již nyní **nedostatečné kapacity městské hromadné dopravy**. Situace se s přibývajícím obyvateli v nové bytové výstavbě může zhoršovat.

Dopravním tranzitní tahy a některé vnitřní ulice v obci jsou přetížené, čímž nejsou bezpečné ani pro chodce, ani pro automobilisty, natož pro cyklisty.

Příležitosti

Nápadů ke zlepšení je mnoho. Nikoliv všechny jsou řešitelné, jelikož možnosti obce v oblasti dopravy jsou velmi omezené a závislé na spolupráci se středočeským krajem, městem Prahou a dalšími složkami státního aparátu.

Hlavním potenciálem je snížit nutné vyjížďky místní individuální dopravy pomocí efektivního uzpůsobení veřejného prostoru obce pro bezpečnou pěší a jinou bezmotorovou dopravu.

Dále jsou to drobné úpravy na hlavních tazích (kruhové objezdy, chytré semaforey). Podstatná část uliční sítě by si zasloužila revizi chodníků a dalšího společného zařízení pro chodce.

SWOT analýza

Silné stránky

- Dostatečná frekvence autobusových spojů mezi Prahou a Horoměřicemi.
- Počet zastávek v obci – tvorba nových zastávek (Švejkova).
- Pokračující opravy silničních komunikací v obci – leccos se již opravilo.
- Dostupnost metra na Bořislavce v Praze.
- Přítomnost policistů regulujících dopravu u školy v ranních hodinách.
- Omezení rychlosti na hlavních tazích v obci.

Slabé stránky

- Nekoncepčně řešená výstavba silničních komunikací v posledních minimálně dvou desítkách let. Slepé ulice bez logických prostupných os.
- Zamezení možnosti vytvořit obchvat obce minimálně z východní strany díky nekoncepční výstavbě rodinných domů.
- Přetížení ulic ve vnitřní uliční síti obce – M. Alše, Hrdinů, Velvarská.
- Chybějící napojení mezi ulicemi Hrdinů, Jasanová a Žižkova.
- Silné zatížení dopravních tahů v obci.
- Průjezd těžké nákladní dopravy centrem obce. Zatížení všech radiálních silničních komunikací vědoucích z centra na okraj obce.
- Chodníky jsou v některých částech obce v zdevastovaném stavu, chybí úplně, nebo nebyly vystavěny. Ohrožení pro chodce.
- Ulice se zámkovou dlažbou mají často propadlý povrch a je obtížné a hlučné po nich jezdit.

- Doprava je ohrožující jak pro chodce, tak pro řidiče. Problém s viditelností je na křižovatce Velvarská a Hrdinů, Spojovací a Hrdinů.
- Ulici Svahovou stále spousta lidí používá na objezd Velvarské, zvláště její dolní část a její dolní začátek je velmi nebezpečný pro chodce.
- Problém s bezpečností je na některých přechodech a u autobusových zastávkách (před školou, zastávka V Lipkách a další).
- Absence cyklostezek, nutnost potkávat se s přebujelou a ohrožující dopravou v ulicích obce i na výjezdních tazích především směrem na Lysolaje, Suchdol a Prahu.
- Snížená rychlost na 30 km/h v obci není dodržována a respondenti si kladou otázku, zda se naplnil záměr jejího zavedení.
- Parkování v ulicích činí problémy pro bezpečný pohyb chodců. Škola má nedostatečné kapacity pro dojíždějící děti – souvisí s předimenzovanou (nejen) tranzitní dopravou a velmi slabými možnostmi bezpečného pěšího pohybu po obci. Parkoviště u Sokolovny je nevyhovující.

Ohrožení

- Obchvat Prahy odřízne Horoměřice od Suchdola. Nebude využit potenciál plánované tramvajové trati pro obyvatele Horoměřic.
- Výstavba obchvatu bude následována rozvojem průmyslových zón v krajině kolem obce.
- Rozvoj okolních obcí bude stále více zatěžovat silniční komunikace v Horoměřicích.

Příležitosti

- Dostat lidi z osobních automobilů do jiných druhů dopravy (celoročně do MHD, sezonně na kolo) – podpora cyklostezek, dobudování uliční sítě, cyklopruhy na ulicích, kvalitnější retardéry, revize veřejného osvětlení.

- Posílení bezpečnosti chodců, především pak dětí, přebudování silniční sítě s ohledem na chodce.
- Četnější frekvence autobusových spojů přes Horoměřice, aby se zaplněnost rozložila.
- Napojení okraje Horoměřic na tramvajovou linku ze Suchdola.
- Prodloužení pražského pásna PID 0 až do obce.
- Vybudování okružní křižovatky na spojnici ulic Velvarská x Hrdinů, případně „smart“ semafor.
- Obchvat hlavního města Prahy je viděn jako částečné řešení tranzitní dopravy v obci.
- Závazek developerů na investicích do veřejné infrastruktury. Vypracování a dodržování plánu rozvoje dopravních komunikací pro budoucí výstavbu.
- Tunelové řešení pražského okruhu.
- Zanesení plánu místních komunikací, chodníků a cyklostezek do vznikajícího územního plánu.
- Zbrzdit či zastavit další bytovou a průmyslovou výstavbu na území Horoměřic.

Sport

Respondenti se shodují, že sportovní a zájmové kluby spíše neposkytují služby veřejnosti z řad obyvatel města, ale jsou zaměřeni pouze dovnitř svých členských základů. Tento stav má spojitost s neustále se rozvíjícím a nestabilizovaným charakterem obce (prostorově, sociálně, kulturně atd.)

Rodiče s dětmi povinnými docházkou na základní škole (případně s dětmi v mateřském školství) jsou jednou z necitlivější složek obyvatelstva. Naopak jsou také ale jedni z neaktivnějších v organizaci volnočasových aktivit pro děti, případně pro celou komunitu). Jejich spokojenost je jedním z hlavních ukazatelů fungující obce. Na vzorku jejich potřeb se ukazuje, jak je obec připravena na budoucnost.

Hodnoty byly obecně méně tématizovány. Sokol a fotbalový klub jsou jistě hodnotou, která stojí za zamyšlení v rámci potenciálů rozvoje.

Horoměřice mají v průměru velmi mladé obyvatelstvo s vysokým počtem rodin s dětmi. Nejčastěji zmíněným problémem na poli sportu byly nedostatečné kapacity všech typů sportovišť pro všechny generace (více než 30 podnětů). V mnoha případech nejsou vůbec žádné možnosti. Poptávka je mimo jiné po dětských hřištích, sportovištích pro dospívající, atletickém oválu (také pro potřeby ZŠ či více ZŠ v budoucnu). Kulturně jsou Horoměřice velmi blízko Praze, takže je zde poptávka po skate park, parkouru (street sport), ježdění na akrobatických koloběžkách. Chybí tu posilovna, menší tělocvičny pro hodinové lekce, tenisové/badminton/volleyball kurty, dráha pro kolečkové brusle. Pro mocnost 5 tisíc obyvatel s výhledem na další 2 tisíce v příštích 10 letech je třeba prakticky všechny kapacity pro sportovní vyžití hledat mimo obec. Balon park je nedostatečný, navíc je využíván především dětmi, pro dospělé uživatele nepoužitelný.

Představitelé TJ Sokol jsou kritizováni za neochotu spolupracovat s dalšími projekty a pronajímat jedinou tělocvičnu v obci (když pomineme tělocvičnu v ZŠ). Tělocvična v Sokole má také velmi malou kapacitu. Kritizované je také nevyužitý venkovní prostor bývalého sportoviště u TJ Sokol.

Cyklostezek je v bezprostřední blízkosti minimální počet. Běžecké trasy jsou pouze přírodní, v horším počasí a na podzim a z jara velmi těžko využitelné.

„Horoměřické fotbalové hřiště využívá pražský klub. Děti žijící v Horoměřicích musí na fotbal chodit do vedlejších vesnic, což je velká hanba.“ – citace respondenta.

Nejvíce zastoupeným podnětem k příležitostem rozvoje obce, které se ale v tomto smyslu kryje s veřejnou objednávkou, je vybudování několika sportovních areálů: multifunkční sportovní haly, multifunkčního venkovního sportoviště pro specializované sporty, veřejná sportoviště pro děti, dospívající i dospělé. Vše míněno v rámci obce, v docházkové vzdálenosti.

Obyvatelé obce mají dle výsledků dotazníku ke sportu blízko a sportovní vyžití vyhledávají. Stávající infrastrukturu služeb v oblasti sportu je z jejich pohledu nejen nedostatečná, ale také zastaralá či zcela absentující. V rámci těchto požadavků ale probleskuje vědomí šíře držby majetku místní samosprávou, a tedy praktická nemožnost tento rozvoj realizovat na veřejných pozemcích. Cestou tak bude nějaká forma místní spolupráce a smysluplné pobídky soukromým investorům, s nimiž by bylo možné spolupracovat na čerpání dotací na rozvoj sportovní vybavenosti. Jako inspirace pro obec byly citovány sportovní areály v Úholičkách, Roztokách, Suchdole u sběrný surovin, Víně, Kbelech.

Mnohokrát bylo zmíněno, že Horoměřice leží mimo hlavní město v polní a lesní krajině, která má svůj potenciál k rozvoji sportovní infrastruktury.

Poptávka je především po vybavení pro venkovní sport na vnějším okraji vesnice, které je přirozeným těžištěm volnočasového pohybu obyvatel.

Spolupráce s existujícími i nově se objevivšími partnery, především pak developery, na budování sportovní infrastruktury, nebo podmínek pro její rozvoj, je vidět jako nutná, a snad i jediné možná. Zatímco u Sokolovny či ZŠ jsou respondentům známy prostorové limity jejich prostor, u fotbalového klubu poukazují na silně nevytěžený potenciál.

SWOT analýza

Silné stránky

- Existence klubového sportu v obci s tradicí (Sokol, fotbalový klub, v menšině komerční možnosti sportovního využití v místě) – obec má na co navazovat, a s kým jednat o rozvoji sportu a volnočasových aktivit pro všechny věkové skupiny.
- Krajina kolem obce nabízí možnosti k volnočasovému pohybu, jistým druhům sportu (viz. Příležitosti)
- Oceňovaná je existence nemnoha hřišť a také potenciál využití okolí rybníka u ČOV.

Slabé stránky

- Nedostatečná kapacita všech druhů venkovních a vnitřních sportovišť, hřišť, tělocvičen či adaptovaných prostorů pro sportovní využití. Chybí atletické cvičiště, sportoviště pro míčové sporty, workoutové prvky.
- Absence cvičiště a sportovních prvků se týká všech věkových skupin, od předškolních dětí až po seniory.
- Chybí víceúčelová tělocvična (veřejná, komerční).

- Chybí vodní prvky. V létě bazén či přírodní biotop s možností koupání, v zimě jakákoliv možnost rekreačního či sportovního plavání.
- Základní škola má nedostatečné kapacity pro sportování svých žáků jak ve vnitřních, tak venkovních prostorách. Nemožnost pronajímat tělocvičnu komerčně ve večerních hodinách.
- V nově budovaných bytových resortech nevznikají venkovní veřejné cvičiště ani prostory pro provozování klubového sportu. Nevzniká prakticky žádná sportovní infrastruktura.
- Jediné dvě tělocvičny v obci jsou plně kapacitně vytížené.
- TJ Sokol je kritizován za neochotu v pronajímání tělocvičny a starosti o venkovní sportoviště.
- Fotbalové hřiště nenabízí prostor pro sportovní místních dětí a mládeže. Je provozováno netransparentním způsobem, nenaplnuje požadavky veřejné služby.

Příležitosti

- Jednoduché veřejné venkovní prvky pro cvičení všech generací instalované v otevřené krajině kolem obce (workout hřiště, cyklostezky, využití krajinných reliéfů a okolí vodních prvků).
- Výstavba víceúčelových hal, sportovišť a hřišť prakticky pro všechny věkové kategorie – Horoměřice jsou v tomto silně poddimenzovány.
- Prohloubení/otevření spolupráce s TJ Sokol, který je jinak viděn jako uzavřený, konzervativní a nekomunikující partner. Především pak revitalizace hřiště na jeho pozemku vedle spolkového domu, např. jako veřejného hřiště.
- Spolupráce se stavebními investory a developery a kladení jim stavbu volnočasových a sportovních zařízení jako podmínku z oblasti nutné občanské vybavenosti.
- Dostatečné kapacity pro sportovní využití v obci v docházkové vzdálenosti omezí místní automobilový provoz.

- Horoměřice a jejich okolí nabízejí skvělé podmínky pro jízdu na kole a běh.
- Rozvoj fotbalové hřiště a jeho pozemků k účelům spojeným s rozvojem klubového fotbalu či výstavbě nového multifukčního hřiště.
- Využit extravilánu obce, její obvodové části a cest směrem na Juliánu a jinam k širší výstavbě jednoduché sportovní infrastruktury (workout hřiště, cyklostezky, pikniková místa, in-line trasy).
- Vytěžení kapacit fotbalového klubu Horoměřice (prostorových, personálních) k vytvoření programu pro místní mládež, která by zde mohla hrát klubový fotbal.

Školství

Silné stránky

Nejvíce oceněným rysem školství v Horoměřicích byla v dotazníkovém šetření kvalita vedení základní a mateřské školy, individuální a vstřícný přístup personálu těchto institucí, zavádění současných pedagogických přístupů v souladu s kapacitou školy. Občané si všimli i podílu personálu základní školy na mimoškolních akcích pořádaných jak jimi, tak obcí či dalšími subjekty. Tyto aktivity přispívají k pocitu pospolitosti a spolupráce. Obecně bylo zmíněno, že škola i školka pracují na maximum možného. Základní škola si i v otevřených otázkách dotazníku dokázala obhájit existenci druhého stupně, což mimo jiné prospívá reputaci celé obce.

Druhým nejzmiňovanějším rysem jest samotná existence těchto školských zařízení. Je obecně známo, že kapacity nedostačují a některé okolní obce další kapacity občanské vybavenosti nebudují. Je proto pozitivní, že se intenzivně diskutuje o rozšiřování kapacit v kontextu pokračující výstavby a další imigrace do obce. Respondenti si jsou vědomi toho, že se v tomto smyslu „něco děje“ a nepodléhají skepsi.

Slabé stránky

Přes všechny zmíněné kvality pedagogického sboru výše a přítomnost různých podob školství je zde samozřejmě mnoho problémů, které mají své řešitelné i neřešitelné příběhy. Nejzmiňovanějším problémem jsou chybějící kapacity mateřské školky. Objevují se i rozhořčené reakce od rodičů, kterým se nepodařilo dítě do školky umístit. Nejčastěji zmiňovanou otázkou jest, zda se developeři nových bytových resortů podílejí na nákladech na nové školní kapacity (to samé platí i pro sportovní infrastrukturu).

Stejně jako spokojenost, tak se také objevují výhrady proti vedení hlavně základní školy. Nejčastější výhradou je nedostatečná komunikace a zapojení rodičů do chodu, plánování a rozvoje školy.

Příležitosti

Nejčastěji zmiňovaný potenciál je viděn ve spolupráci developerů se samosprávou na vytváření nových kapacit občanské vybavenosti v oblasti školství. Tedy automatický požadavek na finanční spoluúčast na stavbě nové vzdělávací infrastruktury.

Jistý segment rodičů by si přál větší otevřenost inovativním pedagogickým přístupům ke vzdělávání na ZŠ, který si spojuje s výstavbou nových budov škol.

SWOT analýza

Silné stránky

- Vstřícný pedagogický personál, jehož práce má přesah až za hranice školy do podpory místní komunity.
- Základní škola disponuje důvěrou rodičů, kteří s ní spolupracují na stále širší paletě školních i mimoškolních aktivit – podpora místní samosprávy.
- Existence druhého stupně ZŠ.
- Dostupnost základní a mateřského vzdělávání v obci, doplňování chybějících kapacit pomocí soukromých služeb (dětské skupiny, klub Pohoda).
- Dobře vybavená základní škola snese srovnání s ostatními školami.

Slabé stránky

- Nedostatečné kapacity pro žáky mateřské školy.
- Docházející kapacity pro žáky základní školy.
- Nedostatečný výběr volnočasových kroužků pro školní děti.

Příležitosti

- Především vytvoření nových kapacit ZŠ a MŠ, které nejen nabídnou místa pro všechny děti z Horoměřic, ale vytvoří dostatečný prostor pro zavádění inovativních, progresivních trendů do vzdělávání (větší pobyt venku, projektové vzdělávání atd.).
- Prohloubení komunikace vedení základní školy s rodiči stran rozvoje učebních osnov, a dalšího plánování rozvoje a chodu školy.
- Spolupráce na rozšíření nabídky kroužků a sportovních aktivit ve spolupráci se Sokolem či jinými organizacemi a jednotlivci.
- Vytvoření DDM (Domu dělí a mládeže), nebo rozšíření ZUŠ.

Služby a občanská vybavenost

Silné stránky

V oblasti služeb je respondenty nejčastěji uváděno, že obec je nabídkou služeb stabilizovaná. Ze základních služeb není nic, co by zásadně absentovalo. V oblasti problémů se pak ukazuje, že na tomto bodě není shoda, a že rozdíl je v poptávané kvalitě. Služby jsou dostupné, díky krátkým vzdálenostem, pěším způsobem a to i pro seniory. Obyvatelé obce mají podnikavého ducha, který se ale v oblasti rychloobrátkového zboží nemá kde realizovat. Rozvoj oblasti je viděn jako příležitost, pokud se chytře uchopí a připraví se podmínky pro zapojení nových obyvatel do veřejného dění. V obci se žije, z hlediska nabízených služeb, bez větších problémů v nabídce. Mnoho obyvatel Horoměřic ale řeší hlavní nákupy v Praze, například v Dejvicích.

Slabé stránky

Podstatná část respondentů se vyjádřila ve smyslu, že od Horoměřic nedostávají v oblasti služeb a občanské vybavenosti vůbec nic, co by je zajímalo, či by chtěli využívat (více než 30 podnětů). Staromódní a provizorní služby různých večerek a podobných provozů jsou pouze nouzovým řešením potřeb, nikoliv však tím, co by mělo profilovat portfolio služeb v obci, nebo vytvářet dojem z centra města. Největší část respondentů pak poukazuje na chybějící služby, které z obce nedělají živé místo s živým veřejným prostorem. Nákupy jsou zde utilitární záležitostí.

Restauračních podniků je nemnoho a jsou spíše ostrůvky rozesetými po obci (byť nedaleko od sebe), než aby definovali nějaký jasný kus veřejného prostoru, ke kterému by přispívali esteticky, funkčně či stran bezpečnosti. Obchody a služby nijak nevytváří identitu obce. Ani nejrozšířenější služby typu oprav motorových vozidel nepřispívají k jednotnému vyznění obce

navenek – obec není z pohledu respondentů ztotožněna s ničím, za čím by sem stálo dojet návštěvníkům či obyvatelům okolních obcí. Dojíždění za kvalitními službami a nákupem kýženého zboží zvyšuje dopravní zatížení obce a dopravní ruch i mimo hlavní silniční tahy.

Potenciály

Obec bude hledat svou identitu, kterou by jasně ukázala, co může v oblasti služeb a s dalšího rozvoje nabídnout jako svým obyvatelům, tak návštěvníkům z jiných obcí. Pro veřejné i komerční služby je klíčovou příležitostí revitalizace statku. Statek má širší prostorové souvislosti. Pokud by se ho podařilo naplnit různorodými funkcemi, které se navíc budou posilovat, pak se může jednat o stěžejní moment revitalizace i širšího okolí jeho předpolí. Právě předpolí utváří podél Velvarské ulice asi jediný možný centrální veřejný prostor v obci. Tento prostor se navíc může rozšířit směrem k rybníčkům, pokud by se na tom našla shoda majitelů pozemků. Celý pruh veřejného prostoru od statku po TJ Sokol má potenciál přilákat nové návštěvníky a zákazníky. Na nové uchopení čeká parčík před základní školou, skladba obchodů v nákupním centru, řešení parkoviště s provizorními večerkami před Sokolem, a také prostranství bývalého hřiště u Sokola. Celý tento pás má potenciál být pojednán konzistentně, s jednotnou myšlenkou, možná i vizuální identitou, definovat nejen místo setkávání, ale také akcent obce.

SWOT analýza

Silné stránky

- Obec má prakticky veškerou občanskou vybavenost (ve větším absentují pouze sociální služby).
- V obci lze obstarat veškeré běžné potřeby stran nákupu potravin a základních služeb. Jsou zde dostupná drogerie, lékárna, papírnictví, restaurační služby vši kategorie, pošta i bankomat.

- Veškeré služby i obchody jsou v dostupné pěší vzdálenosti a jsou koncentrovány v centrální části obce, což si pochvalují především senioři.
- V obci jsou praktičtí lékaři se stále otevřenou kapacitou pro nové pacienty, zubní ordinace, lékárna.
- Obec provozuje knihovnu. Spolupodílí se na pořádání kulturních akcí.
- Strážníci místní policie jsou ochotní a vstřícní, jejich přítomnost je v obci viditelná.
- Přítomnost specializovaných obchodů s rychloobrátkovým zbožím i s běžným domácím vybavením.

Slabé stránky

- Základní vybavenost obce je přítomna, existuje zde ale ve velmi limitovaném množství, má neatraktivní vzhled, levnou nabídku zboží, staromódní pojetí, často nekultivovaný charakter. Obchody i služby jsou orientované ponejvíce na nejméně movitou klientelu, případně se jedná o cenově vyšponované podniky (především restaurační).
- V obci absentují mnohé služby, které je třeba hledat jinde. Prakticky cokoliv nad úroveň základních služeb zde chybí.
- Centrum obce nemá vizuální identitu. Provozovny mají nekultivovaný až provizorní charakter, nevytváří dohromady celek. Mnohdy jsou označovány jako ostudné a do veřejného prostoru se vůbec nehodící. Provozovatelé obchodů a služeb, především koncentrovaných podél Velvarské ulice, nepřispívají ke kultuře veřejného prostoru ve smyslu utváření centra obce. Svým provizorním charakterem se vezou na tápání celé obce stran toho, jaký chce veřejný prostor mít.
- Veřejný prostor trpí absencí náměstí, či jiného bodu přirozeného setkávání, které je ve městě (i na vesnici)

nejčastěji utvářeno živou uliční částí s obchody a provozovny.

- Část obchodů nemá kultivovaný charakter (večerky). Fixují tím podstrukturovaný charakter obce – nicméně stačilo by málo a ty samé provozovny by mohly být z pohledu respondentů vyhovující.
- Provozovny jsou nahromaděné v centru města, bez dosledovatelné vazby na předchozí urbanistický vývoj obce. Podstatná část obyvatel obce místní služby prakticky nevyužívá, protože je považují za nekvalitní, neuspokojující.
- Nedostatečná kapacita volnočasových organizovaných aktivit pro děti a dospívající v oblasti sportu a umění (viz. kapitola „Školství a sport“).
- Kapitál vznikající v Horoměřicích není konzumován v obci, ale odchází mimo.
- Zdravotnické služby jsou viděny jako podprůměrné a své výhody mají i senioři, kteří jsou na místních službách závislí.
- Prakticky úplně absentují sociální služby – možná budoucí hrozba.
- Přístup policie je dle některých respondentů laxní, především v případě řešení dopravních problémů.
- Galerie je mimo centrum, statek je zdevastovaný a veřejně prakticky nevyužitý (vyjma ad hoc akcí).
- Přeplněné popelnice tříděného odpadu.

Potenciály

- Spolupráce s blízkým hlavním městem Prahou je nevytěžena. Kromě základní nabídky obchodů a služeb se obec nijak neprofiluje oproti okolním obcím a nenabízí přidanou hodnotu k identitě místa.

- Revitalizace statku – místo pro vznik restaurace, kavárny, obchodů, klidové zóny. Místo s potenciálem definovat střed obce a vytvořit bezpečný veřejný prostor. Místo pro kulturu a vzdělávání – část základní školy by se mohla přesunout do prostor statku. Integrovaný prostor s mnoha funkcemi, které se navzájem podporují.
- Inkubátor místního podnikání, služeb a obchodu. Statek má potenciál definovat nové funkce veřejného prostoru ve svém předprostoru na Velvarské ulici (parčík).
- Vytvoření kulturního centra v prostorách statku, které by generovalo a koordinovalo další rozvoj drobných služeb, které jsou občany poptávány (kavárny, cukrárny, galerie, služby pro rodiče s dětmi).
- Kupní síla místních obyvatel. Rekreační, relaxační a odpočinkové služby hledají nutně mimo obce, uniká tím kapitál z místa.
- „Odskočené“ prostranství před potravinami Vodrážka vytváří bezpečný prostor s potenciálem přirozeného setkávání nepodobný náměstí. S nevelkými náklady a investicí do komunikace s provozovateli a majiteli okolních podniků by bylo možné přetvořit tuto část obce ve významnější prostranství disponující možností vytvořit ducha místa.
- Decentralizovat služby. Vytvářet aktivní partery a možnosti pro rozvoj občanské vybavenosti také v nové výstavbě. Bránit residenčním monofunkcím, které postrádají myšlenku veřejného prostoru – vyjma chodníků a parkování.
- Podpořit dostupnost služeb. U těch existujících, stávajících především pěší dostupnost (chodník k Lidlu, vytváření obchodního parteru v nové výstavbě).
- Podpořit osovou prostupnost obce. Nevytvářet slepé ulice. Ty blokují další rozvoj.

Kultura a komunitní život

Silné stránky

Kulturní život a především pak různé výroční komunitní akce mají dobrý zvuk a jsou respondenty v celku oblíbené. Hůře se respondentům hodnotila kulturní nabídka tradičních podniků jako je TJ Sokol. Oceňovaná je místní základní škola a její pedagogický sbor v podílu na kulturně-komunitních aktivitách. Základnu nacházejí místní obyvatelé také v podnicích Trucovna a venkovních prostranstvích typu roklí či rybníčku u ČOV. Oceňovaným kulturním producentem je také tým galerie.

Slabé Stránky

Zásadně chybí velkokapacitní společenský sál využitelný pro různé aktivity. Zázemí pro kulturní rozvoj je v obci zatím prakticky nulové. Stále nerekonstruovaný objekt statku neprospívá obci v jejím rozvoji. K celkovému rozvoji komunitního života nepřispívá ani stav veřejného prostoru.

Příležitosti

Jako příklady pozitivního kulturního rozvoje jsou citovány okolní obce jako Únětice, Suchdol a Roztoky, které investovali do veřejného prostoru a do kulturně/komunitních institucí. Instituce a provozovny přispívají k místnímu podnikání. Dále přispívají ke kultivaci veřejného prostoru. Lysolaje od minulého roku mají letní kino, Okoř využil louku pod hradem pro koncerty a festivaly, Únětice využily pivovar pro koncerty, jarmarky a festivaly. Respondenti se vyjádřili ve smyslu, že by měla obec brát oblast kultury za rozvojový moment, a spojit ho s možnostmi revitalizace zámku (statku).

SWOT analýza

Silné stránky

- Kulturní a komunitní akce se objevují stále častěji, pořádá je stále širší množina lidí a kolektivů. Oblíbené jsou jak výroční akce spojené s chodem obce (Masopust, čarodějnice, sousedský festival atd.), tak vyloženě sousedské a komunitní akce, na nichž je oceňováno, že jsou vždy otevřené veřejnosti.
- Spolupracující radnice, které dokáže pomoci, pokud je oslovena. Radnice sama přichází s iniciativou komunitní a kulturního rozvoje, pořádá akce, spojuje lidi.
- Aktivní občané, kteří vytváří spolkový program v oblasti kulturní, sportovní i spolkové (zájmové).
- Aktivní „hotspoty“ komunitního života typu Trucovna. Otevřené prostory, kolem nichž se díky aktivitě jejich provozovatelů přirozeně shlukují kreativní lidé a kvasí to zde nápady.
- Podstatná část komunitní aktivity vychází z iniciativy „nedávno“ nastěhovaných obyvatel, tedy nikoliv přímo tzv. starousedlíků.
- Statek se postupně začíná stávat těžištěm kulturního a komunitního života obce.
- Největší kulturní akce mají potenciál přilákat všechny generace.
- Velké množství „nízkoprahových“ kulturních a komunitních akcí i s turistickým přesahem.
- Pozitivně rezonují plány na revitalizaci statku (zámečku) s plánovaným kulturní využitím.
- Kulturním akcím se daří vytvářet povědomí o spolupracující komunitě pro nově příchozí. Akce nabízí možnost přiblížení mezi jednotlivými skupinami obyvatel obce.

Slabé Stránky

- Chybí kulturní/komunitní centrum, které by organizovalo/podporovalo/koordinovalo komunitní život obce a zároveň by se podílelo na jejím rozvoji.
- Chybí multifunkční kulturní sál na výroční akce a kulturní události (plesy, koncerty, školní akce atd.).
- Respondentům chybí dostatečná koordinace rozvoje kulturního a komunitního života, která by ale měla sledovatelný průběh také do ekonomického rozvoje obce. Tzn. využití ekonomického a rozvojového potenciálu kulturního a komunitního života, který si zatím více méně žije vlastním životem.
- Chybí koordinovaná informovanost o kulturních a komunitních akcích.
- Chybí moderace procesů jak se zapojit do kulturního a komunitního dění.
- Bohatá nabídka kulturních a komunitních akcí nemá středobod, kolem kterého by se vytvořila stabilní komunita aktivních jedinců (vyjma Trucovny, Pohody).
- Obec je rozdělená na starousedlíky a několik kohort novousedlíků.
- Chybí instituce, klíčová komunitní skupina, která by spojovala aktivity obyvatel obce a vytvářela podmínky pro vznik nových. Chybí prostory, kde by se mohli lidé všech věkových skupin přirozeně setkávat a vytvářet aktivity – Sokol, jako jediný prostor svého druhu obci, k těmto účelům nestačí.
- Centrum obce je nekultivované – nepřispívá ke kulturním akcím ve veřejném prostoru a tím neprospívá místnímu podnikání - chybí poutě, farmářské trhy, řemeslné jarmarky, hudební a divadelní festivaly atd.
- Výročních akcí ve veřejném prostoru je dostatek, zásadně ale chybí společenské, komunitní či kulturní centrum, které by nabídlo možnost pro společenské akce.

Příležitosti

- Veřejný prostor a komunitně-kulturní infrastruktura jsou spojené nádoby. Je třeba kultivovat prostranství v obci, vytvořit jak centrum obce (s bezpečným prostorem), tak zajistit klíčové prostory pro kulturní instituce. Návazně na to vytvořit kulturní centrum.
- Obec nemusí organizovat kulturní a komunitní akce, pokud sama nechce. Měla by ale podporovat podnikání v oblasti kultur a tím rozvíjet veřejný prostor. Koordinace a vytvoření vhodné příspěvkové instituce přinesla oživení celé obce.
- Galerie Orchidea a její aktivity.
- Výstavba kostela spojená s další veřejnou funkcí.
- Statek jako místo pro komunitní HUB, inkubátor mladých firem s vazbou na Suchdolskou univerzitu.
- Statek je místem pro umělecké a vzdělávací aktivity pro děti a mládež.
- Spojení revitalizace statku s vytvořením centra obce (kultivací prostoru podél Velvarské ulice).

Bydlení a inženýrské sítě

Toto téma nezaznamenalo tolik zájmu respondentů jako téma následující (územní rozvoj), v mnoha ohledech jsou to ale témata spjitá, takže se dá říci, že jedno doplňuje druhé. Celkově bylo vygenerováno cca 100 samostatných podnětů v této kategorii.

SWOT analýza

Silné stránky

- Čistírna odpadních vod s rezervní kapacitou.
- Snaha po regulaci bytové výstavby (stavební uzávěra), a její koncepční řešení zohledňující nedostatečné infrastrukturní kapacity obce.
- Fungují veřejný vodovod a kanalizace.
- Horoměřice jsou klidné bydlení v dostupné vzdálenosti od hlavního města a jeho služeb.
- Spolehlivost dodávek energie a dalších služeb proudících společnými inženýrskými sítěmi.

Slabé Stránky

- Zařazení ulice V Roklích v územním plánu jako zeleň pro rekreaci – většina zde žijících lidí zde trvale bydlí.
- Vznikající sídliště v naší obci – široká výstavba bytových několikapodlažních domů v oblasti s rodinnými domy. Ztráta vesnického charakteru – odloučenost od ostatku obce.
- Pokračující bytová výstavba není doprovázena dostatečným rozšířením kapacit inženýrských sítí, ani rekonstrukcí připojené sítě.

- Části páteřních úseků obecní kanalizace jsou v havarijním stavu.
- Část strategické páteřní kanalizační sítě obce vede po SOUKROMÝCH pozemcích (Castelfranco), bez zajištění věcnými břemeny.
- Pokračující výstavba nových bytových domů ohrožuje kapacity místní infrastruktury (ČOV, kanalizace, optické sítě).
- Chybějící kanalizace v ulici V Roklích.
- Část veřejného osvětlení je na hranici životnosti.
- Statek není napojený na kanalizaci.

Příležitosti

- Stabilizovat stav výstavby a nepovolovat nové developerské projekty. U stávajících požadovat příspěvek k infrastruktuře a zeleni v obci.
- Připojení se k TRAM plánované do Suchdola s parkovištěm P+R.
- Zprůjezdnit ulici Slunnou do ulice TGM.
- Vybudování další přívodní komunikaci pro lokality Chotol a U Lesa.
- Zasiťování obce optickým kabelem.
- Hospodaření s dešťovou vodou - jezírka, nádrže, a to hlavně na obecních pozemcích.

Územní rozvoj, veřejný prostor a urbanismus

Po tématu dopravy v obci je oblast územního rozvoje a veřejného prostoru druhou nejvíce tematizovanou. Celkově respondenti sepsali víc než 250 podnětů, které jsou zde shrnuté. Obyvatele Horoměřice velmi zajímá stav veřejného prostoru, a mají na něho poměrně konzistentní názor jak v kladech, tak v zmíněných problémech. Bylo zaznamenáno, na rozdíl od jiných kategorií, minimum zoufalých výpovědí. Usuzujeme z toho proto, že občané obce očekávají posun v oblasti řešení rozvoje obce a dalších mnoha témat s ním spojených.

Silné stránky

Ze všech prvků veřejného prostoru, si občané nejvíce cení přítomnosti zeleně v ulicích obce, a jejím navazujícím okolí. Remízky, stromy, stromořadí, záhony, rabátka a další prvky jsou tím, co vytváří dobrá dojem ze společných prostranství. Zmíněna byla nová výsadba stromořadí podél rekreačních cest do okolí (Švejtkova ulice, cesta k Juliáně). Oblasti jako biokoridor „rokle“ na jihozápadě obce, nebo rybníky u ČOV jsou oblíbené, byť evidentně málo navštěvované. Jako dobré příklady veřejného prostoru zmiňovali respondenti také cesty k Juliáně, případně historické části obce kolem pošty. Jedním dechem ale dodávají, že vyhovující prostory jsou většinou mimo obec. Nejvíce samostatně oceněným prostorem bylo území před obecním úřadem, spojeným se školou. V několika případech toto hodnocení doplnili poznámkou o tom, že vědí, že je to jeden z mála prostorů, která obci patří, a proto tam může řídit rozvoj.

Co se týče charakteru obce, pak byly jako nejkvalitnější rys zmiňován původní vesnický charakter obce. Z nové výstavby pak ty části, kde rostou jedno či dvou generační rodinné domky, které respektují okolní zástavbu. Za klad je považována viditelná údržba o existujícího vybavení ve veřejném

prostoru, především pak péče o zeleň. Respondenti oceňují počátek rozvahy o budoucím využití statku (zámečku) a první postupné snahy o jeho revitalizaci.

V několika případech byly kladně hodnoceny snahy o koncepční změnu prostranství parkoviště před asijskými večerkami. Ve čtyřech případech byl uveden začátek regulace výstavby a rozvoje veřejného prostoru – především pak plánovaná stavební uzávěra. Důvody jsou nasnadě a shrnuje je další část kapitoly týkající se problémů v oblasti územního rozvoje.

Slabé stránky

Hlavní oblast problémů se dá pojmenovat jako - nekoordinovaný, nekoncepční stavební rozvoj obce v posledních minimálně dvou desetiletích, který není doprovázený rozvojem občanské vybavenosti, není řešen v rámci dopravních kapacit, případně je ignorována indukce dopravy jako očekávatelný důsledek nových dopravních komunikací (přeložka 240, vnější obchvat hlavního města). Rozvoj probíhal, a dle některých podnětů v dotazníku i probíhá (díky běžícím stavebním povolením z minulosti) bez urbanistického plánu a dlouhodobé vize. Respondentům chybí jednotné zadání s respektem k vesnickému charakteru obce postaveném na bydlení v rodinných domech. Dosavadní způsob výstavby je viděn jako predátorský systém povolování nové výstavby bez respektu k požadavkům na zajištění lokálních potřeb.

Prakticky není vytvářen nový veřejný prostor v nové především bytové výstavbě. Fakticky chybí veřejný prostor také ve stabilizované zástavbě. Útržky veřejného prostoru nefungují jako místa setkávání. Veřejný prostor je v nové výstavbě regulován na systém dopravních komunikací. Ty jsou ale viděny jako nedostatečné a často nekoncepčně navržené do podoby slepých ulic bez prostupných os. Bez logické prostupnosti pak trpí ostatní komunikace v obci, neb jsou přetížené – lokální doprava se mísí s tranzitní.

Pokud obec něco od rozvoje chce, pak to musí pojmenovat a požadovat po stavebních investorech a developerech. K tomu z pohledu desítek respondentů nedocházelo a nedochází – chybí koncepční dokumenty jako územní plán, případně územní studie či dokonce regulační plán. Respondenti jsou přesvědčeni, že další rozšiřování především bytové zástavby v obci bude na úkor jejich kvality života v místě.

Za nejpodstatnější problém, který je dopadem nekonceptního rozvoje ve viděno další rozšiřování především bytové výstavby v obci, včetně pokračující výstavby v okolních obcích. Je shoda na tom, že kapacity byly nejen vyčerpány, ale už překročeny, a to hlavně kvůli bytovým souborům a bytovým domům, která exponenciálně navyšují zátěž na stávající infrastrukturu. Již nyní nedostačují silnice ani denně dojíždějícím obyvatelům středních Čech, natož pak v kombinaci s tranzitní nákladní dopravou. Rozšiřování je na úkor půdního zemědělského fondu a příměstské přírody obecně. Mnohokrát byla odpověď v této sekci položena otevřenou otázkou v souhrnné podobě „co přináší nová výstavba obci?“.

Územní rozvoj nepamatuje na tvorbu nových zelených prostranství, parků, relaxačních a sportovních zón. Respondenti nevnímají, že by se něco dělo ve věci revitalizace „nejatraktivnějších“ prostranství (rybníky Pod Luky, u čističky, U Rabocha, "park" za zámkem, areál zámku/statku, rokle, Kozí hřbety).

Silným tématem je stav centra obce. Obec nemá důstojný centrální bod, který by nabídl kvalitní veřejný prostor s potenciálem dalšího rozvoje služeb. Chybí místo přirozeného setkávání. Přitom naznačené centrum v obci obyvatelé cítí (oblast od sokolovny po statek), je ale nevyužito, naplněno adekvátními službami. Další lokální centra v jiných částech obce nevznikají.

Velká část veřejného prostoru v obci, nevlastněného obcí, je v zanedbaném stavu (platí to pro všechny potenciální parkové a jiné „zelené“ prostory

v blízkosti obce směrem ke Kozím hřbetům. Chybí koordinace využívání veřejných prostranství v soukromém majetku.

Tématu územního rozvoje se nemohly vyhnout úvahy o dopravě. Negativní emoce v oblasti dopravního stavebního rozvoje budí především nezahlobená verze obchvatu a návazný průmyslový rozvoj v okolí této dopravní stavby s negativním vlivem charakter obce. Dále jsou to obavy z ještě většího přetížení lokálních komunikací postupující výstavbou v dalších obcích, ale také v Horoměřicích.

Příležitosti

Respondenti vygenerovali více než sto různých podnětů k územnímu rozvoji a revitalizaci veřejného prostoru. Ukazuje se, že o toto téma je zájem a existují sdílené představy o tom, kde leží potenciál rozvoje a jak ho lze v hrubých rysech naplnit. Obyvatelé očekávají, že se v tomto ohledu posune situace a představitelé obce přijdou s řešením, jak propojit komunitu s tématem veřejného prostoru, jak spolupracovat se soukromníky, jak dodat veřejnému prostoru nový a současný akcent.

SWOT analýza

Silné stránky

- Původní vesnický charakter obce, nová výstavba v podobě rodinných domků, která tento charakter respektuje.
- Viditelná údržba městské zeleně.
- Vzorově upravený veřejných prostor kolem městského úřadu a školy - není se za co stydět, povedené.
- Oblíbená místa - rybníky a nádrže v obci, místo u Studánky, rokle a les Juliána, historické centrum obce v okolí Pošty
- Existence plánu na záchranu horoměřického statku.
- Nově vysázené aleje stromů podél cest k lesu.
- Snahy obce o vysázení jakékoliv nové zeleně.
- Nezastavěné a volně přístupné plochy, cesty, pěšiny, lesy, louky, plácky, křoviska, rokle, atp.
- Otevření veřejné diskuse o regulace výstavby v obci, revize územního plánu.

Slabé Stránky

- Rozšiřování výstavby v obci formou bytových domů (exponenciální nárůst obyvatel).
- Absence koncepčních dokumentů upravujících stavební rozvoj obce s posouzením kapacit všech infrastrukturních prvků.
- Výstavba není adekvátně doplňována občanskou vybaveností.
- Tendence zabírat půdní fond a v územním plánu měnit ornou půdu na stavební pozemky.
- Zvyšování exhalací z dopravy, úbytek zeleně.
- Vytěžování území bez ohledu na tvorbu veřejného prostoru – fixace satelitního charakteru obce, posilování závislosti na okolních obcích (především Praze).

- Nové stavení projekty konzumují veřejných prostor a dopravní infrastrukturu, aniž by pro obec vytvářely podmínky k dalšímu udržitelnému rozvoji v oblasti služeb, občanské vybavenosti, dopravní infrastruktury atd.
- Obec nemá parkový prostor vhodný k rekreačnímu užívání, nové nevznikají.
- Atraktivní oblast kolem rybníčků v blízkosti centra obce, stranou dopravní zátěže, je nevyužívaná a zanedbaná.
- Obec nemá atraktivní a smysluplné centrum, které by vytvářelo přirozený prostor pro setkávání obyvatel a zároveň i prostor pro nabídku různých služeb.
- Uzavírání nových bytových souborů do sebe – absence průjezdnosti a prostupnosti (slepé ulice).
- Tranzitní nákladní doprava obecně, nejhorší stav na ulici Hrdinů – silnice 2404.
- Dopravní síť v obci je nekonceptně navržená, povrchy často nevyhovují jízdě a pěšímu pohybu.
- Chybí bezpečné cyklostezky směrem do Lysolaj a na Prahu 6.
- Chybí pěší propojení k Lidlu, chybí chodníky na mnoha místech v uliční síti obce.
- Estetická úroveň veřejného prostoru před řeznictvím v obchodním domě – spousta hřmotných, předimenzovaných reklam, které jsou především vizuálním smogem.

Ohrožení

- Bez kvalitního veřejného prostoru a revitalizace centra obce nebude prostor pro vytvoření nové, spojující místní identity.
- Kapacita dopravních komunikací nebude společně s postupující výstavbou stačit. Podél hlavních komunikací jsou rozvojové plány na další tisíce bytů v různých obcích.

- Současný návrh obchvatu Prahy bez zahloubení a s mimoúrovňovou křižovatkou přivede do obce více dopravy a zatíží prostředí hlukem, exhalacemi a dalšími negativními vlivy.
- Obec se sice stará o jí vlastněné nebo svěřené zelené plochy a sportovní areály (hřiště), v obci je ale na veřejně přístupných místech mnoho zanedbaných prostranství.

Příležitosti

- Revitalizace statku k veřejnému využití (synergie kulturních institucí a akcí, vzdělávání a služeb) – podnikatelský inkubátor s vazbou např. na ČZU.
- Tvorba centra města. Vytvoření jednoho spojitého veřejného prostranství: statek + celé prostranství naproti škole a obecnímu úřadu na Velvarské + parkoviště u Sokola + zahrada Sokola + celá oblast pod statkem směrem k rybníčkům.
- Jednotná koncepce centra posílí vnější pozitivní obraz obce.
- Vybourat přední bránu do statku na první nádvoří a začlenit ji do veřejného prostoru.
- K+R parkoviště naproti úřadu.
- Revitalizace oblasti kolem rybníků na veřejný prostor.
- Vypracování podrobných urbanistických regulačních plánů (územní studie).
- Generely veřejného prostoru, cyklistických tras a zeleno-modré infrastruktury.
- Kultivace a revitalizace zelených ploch. Vytvoření parku spojeného se sportovním venkovním vybavením a hřišti pro nejmenší děti.
- Je udržitelný plán na výstavbu druhé runway ruzýnského letiště v době po Covid -19? Nové otevření diskuse o stavbě další runway, která navýší hlukovou a emisní zátěž nejen v Horoměřicích.

Životní prostředí

V oblasti životního prostředí jsou Horoměřice viděny jako místo velmi zatížené především emisemi z dopravy (silniční, letecké). V obci zbývá několik přírodních lokalit, které jsou ale na okraji zájmu a obklopené buď intenzivní dopravou, či nahrazované výstavbou. Především pokračující výstavba a zábory půdního fondu je společně se stavbou městského okruhu viděny jako hlavní ohrožení budoucího vývoje oblasti. Okruh může, dle respondentů, znamenat průmyslový rozvoj, odříznutí obce od Prahy (Suchdola), a fixaci obce jako periferního místa s trvalou ztrátou klidu a vesnického charakter. Přítomnost přírody za hranicí velkého města byla, a v současnosti stále jest, jedním z hlavních lákadel pro nákup nemovitostí. Zeleň je hodnotou, na níž se shodne většina respondentů. Pokud ale bude pokračovat suburbanizace lokality současným tempem, pak bude zeleně rapidně ubývat, a její přirozené funkce pro krajiny budou oslabovat (ochlazování, přítomnost hmyzu a zvěře, mikroklimatické vlivy atd.).

SWOT analýza

Silné stránky

- Zbytky zeleně v intravilánu obce. Dostupnost lesoparků a alejí kolem obce.
- Snaha o výsadbu nových alejí kolem obce.
- Dostatek nádob na tříděný odpad.
- Rokle jako významná přírodní lokalita.

Slabé stránky

- Rozšiřování letecké a pozemní dopravy v obci vede ke zhoršování veřejného zdraví. Především pak vnější silniční obchvat zvýší emise škodlivin v ovzduší, to samé nová runway ruzyňského letiště.
- Houstnoucí automobilová doprava daná postupným stavebním rozvojem jak Horoměřic, tak okolních obcí napojených na páteřní komunikace.
- Průjezd nákladní dopravy skrze obec.
- Nedostatečná údržba a rozvoj veřejně dostupné zeleně v majetku obce i soukromém majetku (především oblast kolem rybníků, lesopark, zámecký park atd.).
- Pokračující výstavba nerespektující žádnou koncepci ekologických vztahů mezi zastavěnou a nezastavěnou částí obce, ani uvnitř bytových resortů. Nedostatek veřejného prostoru a funkční zeleně v nové zástavbě.
- Světelné i hlukové znečištění z důvodu většího provozu bytových jednotek a domů v obci.
- Polní krajiny obklopující obec je ne hospodárně spravovaná, chybí remízky a aleje, časté používání chemických postřiků na plodiny.

Příležitosti

- Rozvoj rekreační a izolační zeleně v intravilánu i extravilánu obce, včetně tvorby biokoridorů a dalšího krajinného společného zařízení (remízky, vodní plochy atd.).
- Rozšiřování v současnosti vysazovaných alejí do širších biokoridorů – podpoření biodiverzity oblasti.
- Pěstovat nezastavěnou krajinu, zvyšovat její biologickou rozmanitost.

- Stimulovat nakládání s dešťovou vodou ve smyslu jejího většího zasakování do půdy v obci – omezení kanalizace vody směrem k ČOV.

Otevřená radnice

Toto téma nevyvolalo mezi respondenty zájem. Sešlo se tak pouze několik kusých podnětů hodnotících činnost současné rady i zastupitelstva. Podněty jsou velmi polarizované, zatímco zhruba polovina vidí v současném vedení příslib budoucnosti, druhá polovina je s tímto vedením kriticky nespokojena. Ve výsledku je ale těžké hledat v jednotkách desítek podnětů nějakou spojnici.

SWOT analýza

Silné stránky

- Snaha o elektronizaci interakce občanů se samosprávou. Komunikace činnosti radnice a zastupitelstva on-line na internetu.
- Otevřenost současné rady obce k diskusi a spolupráci.

Slabé Stránky

- Proces tvorby současného návrhu revidovaného územního plánu probíhal bez dostatečné kontroly veřejností.
- Slabé zapojení veřejnosti. V klíčových otázkách řízení obce by měly probíhat participativní setkání.
- Představitelé obce jsou špatně k zastížení na radnici. Domluvit si s nimi schůzku je velmi obtížné.

Příležitosti

- Navázat komunikaci s občany pomocí neformálních besed a setkání mimo zastupitelstvo, např. v rámci kulturního programu v revitalizovaném horoměřickém statku.
- Zvýšit přítomnost volených zástupců na úřadě, posílení úředních hodin.